

VRSTA OBOLENJA	NAČIN PREPREČEVANJA	S ČIM se prenaša
<p>Kapljične infekcije;</p> <p>PREHLAD, NORICE, RDEČKE, OŠPICE, DAVICA, MUMPS, OSLOVSKI KAŠELJ, ANGINA, ŠKRLATINKA, GRIPA, ANGINA, PREHLAD</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Če otrok v vrtcu nenadoma zboli, ga izoliramo. • Takoj obvestimo starše. • Predmete in igrače, s katerimi je bil v kontaktu, odstranimo in operemo. Začasno se morajo umakniti iz uporabe. • Otrokom omogočimo čim več gibanja na prostem. • Prostore temeljito prezračimo.: <ul style="list-style-type: none"> - Pred in po hranjenju, - Po negovanju, - Pred spanjem otrok, - Med telovadbo, - V času bivanja otrok izven igralnice, - Prav tako je potrebno prezračiti sanitarne in garderobne prostore. • Kadar zboli več otrok v skupini (epidemija; 3 je primeri ali več v roku 24 ur), moramo o tem obvestiti tudi zdravstveno inšpekcijo, ki odredi morebitne posebne protiepidemične ukrepe. • Ob pojavu obolenj v vrtcu je potrebno obvestiti starše. • Med ležalniki zagotovimo minimalen razmak 30 cm. Otroci naj bodo pri počitku nameščeni tako, da imata sosednja otroka skupaj glavo in noge. • Zagotovimo pogostejšo menjavo prevlek za ležalnike. • Otroke nadzorujemo pri umivanju rok. • Izredno pomembno je nadzorovati otroke pri usekovanju. Poskrbimo, da bodo nosovi in njihova okolica vedno čisti. Ko otroku obrišemo nos, si natančno umijemo roke. Otroke moramo stalno opozarjati ali jih z igro naučiti, kako si pravilno obrišejo nos, da dajo papirnati robec pred usta, kadar kihajo, kašljajo. • Pogosteje izvajamo mokro čiščenje, da preprečimo ponovno dvigovanje okuženih kapljic. • Pomembno je, da se prepreči izmenjava jedilnega pribora ali pitja iz iste skodelice 	<p>Kapljični prenos po zraku, posledično direktno preko dotika- rok, indirektno okuženi predmeti</p>
<p>ŠKRLATINKA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Če v vrtcu otrok nenadoma zboli z visoko temperaturo, mrzlico, bolečinami v žrelu, ga izoliramo. Takoj obvestimo starše. - Predmete in igrače, s katerimi je bil v kontaktu, odstranimo in operemo. Osebe, ki so bile v neposrednem kontaktu z bolnikom, naj bodo "v izolaciji" v posebnem prostoru ali na prostem do 15 minut. Prostore, kjer se je nahajal bolnik, temeljito prezračimo. - O pojavu škrlatinke v vrtcu je potrebno obvestiti starše. - Otroci iz različnih skupin ne združujemo. - Prostore pogosto zračimo. Otrokom omogočimo čim več gibanja na prostem. - Med ležalniki zagotovimo minimalen razmak 30 cm. Otroci naj bodo pri počitku nameščeni tako, da imata sosednja otroka skupaj glavo in noge. Zagotovimo pogostejšo menjavo prevlek za ležalnike. - Igrače in predmete iz blaga, ki jih ni mogoče stalno mokro čistiti, začasno umaknemo iz uporabe. Pralne igrače pa je potrebno prati. - Otroke nadzorujemo pri umivanju rok. Uporabljamo le brisače za enkratno uporabo. - Izredno pomembno je nadzorovati otroke pri usekovanju. Poskrbimo, da bodo nosovi in njihova okolica vedno čisti! Ko 	

	<p>otroku obrišemo nos, si natančno umijemo roke. Otroke moramo stalno opozarjati ali jih z igro naučiti, kako si pravilno obrišejo nos, dajo papirnati robec pred usta, kadar kihajo, kašljajo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Čiščenje naj se izvaja večkrat dnevno, izključno z mokro krpo. <ul style="list-style-type: none"> • Ob pojavu večih primerov škrlatinke se Zavod za zdravstveno varstvo lahko odloči za antibiotično profilakso za neposredne kontakte obolelih. 	
PANDEMSKA GRIPA	<p>Pogosto si umivamo roke.</p> <hr/> <p>Ko kašljamo ali kihamo, vedno uporabimo papirnat robček.</p> <hr/> <p>Z rokami se ne dotikamo oči, nosu in ust.</p> <hr/> <p>Izogibamo se tesnim stikom z ljudmi, ki imajo znake bolezni.</p> <hr/> <p>Če pri sebi opazimo bolezenske znake pandemske gripe, ostanemo doma in pokličemo osebnega zdravnika.</p>	
<p>Črevesna obolenja:</p> <p>ROTAVIRUS, OKUŽBA S HRANO, NALEZLJIVE DRISKE, GRIŽA, HEPATITIS, SALMONELOZE, OKUŽBE S ČREVESNIMI ZAJEDAVCI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poostren higienski režim, • pogosto in pravilno umivanje rok (zlasti po uporabi WC, menjavi plenice, čiščenju prostorov, še zlasti če smo prišli v stik z okuženimi izločki; pred pripravo hrane ali pred jedjo oz. vedno ko prehajamo iz „manj čistih k bolj čistim opravilom“), • temeljito pranje živil, ki jih zaužijemo surove (sadja, zelenjave ipd) s higiensko neoporečno vodo, • otroci, ki obiskujejo vrtec ali šolo, naj se vrnejo v kolektiv minimalno 24 ur po prenehanju driske in ali bruhanja; bolje po treh dneh, • pravilno ravnanje s perilom – plenice, • površine, ki so prišle v stik z okuženimi izločki (izbruhanino ipd) naj se razkužijo z ustreznim razkužilom, • oblačila in posteljnino, ki so morda onesnažena z okuženimi izločki, naj se takoj odstranijo oziroma operejo, če je možno na temperaturi +60 st. C, • poostrena higiena igrač in drugih predmetov v vrtcu. Plišaste igrače se ob pojavu 3 obolenj ali več odstrani za nekaj časa. • če je v družini (kolektivu) na voljo več sanitarij, naj obolele osebe uporabljajo svoje sanitarije, zdrave osebe pa druge sanitarije, • pogosto zračenje prostorov • higiensko odstranjevanje odpadkov in iztrebkov 	<p>Direktno: umazane roke</p> <p>Indirektno: okuženi predmeti-igrače</p>
HEPATITIS A	<p>Ker je največ virusa v blatu okužene osebe še preden se pojavijo značilni znaki bolezni, so pomembne higienske navade ljudi. Bolezen se hitro širi v slabih higienskih in socialnih razmerah.</p>	

	<p><u>Da bi zajezili širjenje boleznih priporočamo vsem, ne glede na to ali se je bolezen že pojavila ali ne, izvajanje sledečih ukrepov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stroga osebna higiena: • skrbno umivanje rok z milom pod tekočo toplo vodo pred jedjo, pred pripravo živil, po uporabi stranišča, ob prihodu v kolektiv, pred odhodom domov. • obvezne so individualne, najboljše papirnate brisače. • doslednost pri ostalih higienskih ukrepih: redno tuširanje, jutranje in večerno umivanje, umivanje zob, čisto perilo in oblačila, ...). • uporabljamo samo svoj pribor za osebno higieno (zobna ščetka, brisače, perilo, ...). • jedilnega pribora ne sme uporabljati druga oseba. 	
<p>Okužbe s hrano: SALMONELA, KAMPILOBAKTER, STAFILOKOKI, ŠIGELE, TUDI ROTAVIRUSI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osnova za preprečevanje salmoneloz so dobre higienske navade tistih, ki pripravljajo hrano. • Oseba, ki ima drisko ali bruha, ne sme sodelovati pri pripravi hrane. Redno in natančno umivanje rok po vsaki uporabi stranišča in pred pripravo hrane je osnoven, preprost in učinkovit način preprečevanja salmoneloze in večine drugih okužb s hrano. • dosledna splošna in osebna higiena (umivanje rok) • temeljito pranje živil (sadje in zelenjava) • hiter transport in razdeljevanje hrane 	
E COLI	<ul style="list-style-type: none"> • zelo pomembno je natančno in dosledno umivanje rok zlasti po uporabi stranišča, pred pripravo hrane, pred zaužitjem hrane, med oziroma po previjanju dojenčka, po delu na vrtu, kmetiji, stiku z domačimi živalmi ipd; • pomembno je varno ravnanje z živali: dobra toplotna obdelava zlasti hitro pokvarljivih živil; npr. mesa; • surovo sadje je potrebno temeljito oprati; surovo zelenjavo grobo očistiti in oprati; • majhni otroci naj se ob obisku kmetij čim manj dotikajo živali; oziroma naj si takoj umijejo roke; • uživanje neoporečne pitne vode; kopanje v urejenih kopališčih; 	
LEGIONELA	<p>Pojav legioneloze preprečujemo predvsem z ustreznim vzdrževanjem vodovodnih in drugih sistemov, ki predstavljajo tveganje za izbruh legioneloze. Potrebno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redno čiščenje, kamor sodi tudi odstranjevanje vodnega kamna, ki se nabira na pipah in tuših - čiščenje kotlov in odstranjevanje oblog, kjer se bakterije najraje razmnožujejo, - odstranjevanje t.i. slepih rokavov v vodovodnih sistemih, kjer ni pretoka, kar omogoča razraščanje bakterij, - nadzor nad temperaturo v sistemu, ki mora biti primerno visoka (od 50°C do 60°C, da prepreči razraščanje legionel ali pa nižja kot 20°C. V hladni vodi legionele ne rastejo. 	
PARAZITNA BOLENJA		
GARJE	<p>http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=142&pi=5&č5čFilename=2584.pdf&č5čMediaId=2584&č5čAutoSize=false&pl=142-5.3.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • V skladu s Pravilnikom o prijavi nalezljivih bolezni in posebnih ukrepih za njihovo preprečevanje in obvladovanje, obolenje prijavimo epidemiološki službi Zavoda. • Če je otrok v vrtcu, mora uporabljati svojo lastno brisačo in druge toaletne pripomočke, da se okužba ne širi na druge. • Dosledno izvajajte higieno, predvsem umivanje rok. • Otroku sterilno pokrijte kraste. Prizadete kože v vrtcu ne mažemo. • Otrok mora čimprej k zdravniku, ker se nezdravljeni impetigo širi. 	
<p>LEPTOSPIRE MIKROSPORIJA, STEKLINA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojavu obolenja obvestimo vse starše in jih seznanimo o načinu prenosa infekcije, načinu preprečevanja infekcije in osebni higieni. • Če gre za epidemijo, obvestimo tudi Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana. • Če je potrebno, Zavod za zdravstveno varstvo opravi epidemiološko poizvedovanje o viru okužbe in poteh širjenja ter kontaktih. • Veterinarska služba opravi epizootiološko poizvedovanje o bolezni pri živalih in ustrezno ukrepa. • Izolacije praviloma ni. Lečeči zdravnik odredi izolacijo le glede na težo klinične slike in možnost izvajanja terapije. Oboleli otroci, ki obiskujejo vrtec, ostanejo doma do negativnega mikološkega izvida oz. dokler določi zdravnik (odvisno od lokacije kožnih sprememb). • Temeljito umivanje rok po prihodu z otroškega igrišča (peskovniki, igrala). • Ob pojavu bolezni v vrtcu dnevno menjavanje perila z ležalnikov in drugih kontaminiranih predmetov. • Vzgoja otrok, da se izogibajo tesnih stikov (božanje, pestovanje) zlasti z nepoznanimi živalmi(preprečevanje prenosa tudi drugih nalezljivih bolezni, npr. stekline) in da ne gredo v bazene ter k frizerju, dokler imajo na koži glivične spremembe. • Sprotno temeljito čiščenje vseh prostorov (garderobne omarice ...). • Shranjevanje in sprotno odstranjevanje organskih odpadkov na način, da ne bodo dostopni potepuškim živalim. • Stalen nadzor nad izvajanjem ukrepov. • z zmanjšanjem stika z živalmi; • z dobro osebno higieno (zlasti rok); • z izogibanjem taborjenja, kjer opazimo sledove, iztrebke glodalcev; • z izogibanjem kopanja na divjih, neurejenih kopališčih; zlasti v stoječih vodah na območjih, kjer se bolezen pogosteje pojavlja. 	
<p>MIŠJA MRZLICA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pred začetkom čiščenja se temeljito prezračiti prostor ter na stežaj odpre vsa okna in vrata za najmanj 30 minut. • V času prezračevanja se ljudje odstranijo iz prostora. • Razkuževanje se lahko naroči pri izvajalcih DDD storitev. • Po razkuževanju je potrebno prostor in površine še mokro očistiti. Pri tem je zelo pomembno, da ne pride do dvigovanja prahu, v katerem so iztrebki glodalcev in njihovih ostanki. 	

UŠI	<p>http://www.ivz.si/?ni=149&pi=5&č5čFilename=1768.pdf&č5čMediaId=1768&č5čAutoResize=false&pl=149-5.3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrednega pomena je zgodnje odkritje in uničenje jajčec in odraslih uši. 2. Omejimo neposreden stik z infestirano osebo. 3. Otrokom je potrebno redno vsakodnevno pregledati lasišča. 4. Če se uši pojavijo v vrtčevskem ali šolskem kolektivu, je potrebno obvestiti vodstvo vrtca ali šole in nato vse starše v prizadetih skupinah ali razredih. 5. Vzgojiteljica ali učiteljica naj vsaj dvakrat tedensko pregledata lasišča otrok. 6. Ob pojavu ušivosti pri osebi, se morajo pregledati za ušivost tudi družinski člani in tesni kontakti. Izrednega pomena je, da poteka zdravljenje vseh infestiranih oseb hkrati. 7. Posteljnino, vzglavnike, pokrivala, šale, moramo nujno oprati na temperaturi vsaj 60⁰ C. 8. Prostore pogosto presesamo in ne smemo pozabiti na oblazinjeno pohištvo, preproge, odeje, mehke plišaste igrače in tudi avtomobilske sedeže, kamor smo lahko zanesli odrasle uši. Ker lahko zdržijo brez hrane dlje časa, moramo pomisliti na vse kotičke, kjer se lahko zadržujejo. 9. Zdravljenje: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba enega izmed preparatov, ki so na tržišču, po navodilu proizvajalca in - uporaba glavnikov za prečesavanje; <p>POZOR!!! Nobeden izmed preparatov ni 100% zanesljiv, zato je pogosto potrebno postopek razuševanja po 7 do 10 dneh ponoviti.</p> 	
GLISTE	<ul style="list-style-type: none"> - napotitev staršev z otrokom k zdravniku, ki predpiše specifično zdravljenje - Poostren higieniški režim - nadzorujemo umivanje rok otrok - dosledna osebna higiena, predvsem higiena rok otrok in zaposlenega osebja - dvig higienske kulture in pozitivnih navad 	
PRŠICA	<ul style="list-style-type: none"> - Ustvarjanje slabih pogojev za rast (temp. in vlaga) - Umaknitev talnih preprog, zaves - Pogosto pranje posteljne obleke - Primerno vzdrževanje mehkih igrač - Starše zaprosimo za nakup preoblek proti pršicam. 	
VROČIČA Q	<ul style="list-style-type: none"> • z obvezno pasterizacijo ali prekuhavanjem mleka; • s higienskimi postopki pri delu z živino (izogibanje kontaktu z živalskimi izločki in pri kotenju s posteljico, redno higiensko vzdrževanje in prezračevanje hlevov). 	